

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bejárat a Nagytemplomtól felül.
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Hirdetések felvételek

a kiadóhivatalban:
Horovitz Zsigmond papírüzletében
Piac-utca 12. — Telefon : 330.

Tatárjárás!

Amióta Héderváry igazgatja a politikai színpadot, különös dolgok történnek a nemzet nézőtere előtt. Az egész politikai helyzet fölött sűrű ködfátyol lebeg. Az egész nézőközönség sötétben van. Es valahányszor azt hisszük, hogy most már a ködnek és sötétségnek el kell oszlania, mert itt van, de mennyire itt van a nemzeti munka régen várt látványosságának az ideje: Héderváry fekete álarcos társulata újból meg újból osztrák rémdrámákat ad elő.

Alig ért véget az a delegációs dráma, amelyben a nemzetből kihasították az annexio borzalmas véradóját, most ismét egy újabb felvonás következik, egy vérlázító, forrongásba kergető galád politikai komédia, amelynek ismét „nemzeti munka” a címe, de az eseménye az, hogy újabb halántékszorító gondokat zudít az országra Ausztria és újabb milliókat akar kipréselni a nemzetből Héderváry.

Ismeretes dolog már, hogy a császár újabb munkára hívja össze a magyar delegátusokat és meg akarja sza-

vaztatni velük az 1911-ik évi költségvetés provizoriumát, illetőleg a közös hadügyi kormány flottaszaporító politikájának újabb háromszáztizmilliószám-láját. Egy bőrt már lehuzott a delegáció a nemzetről. Ez volna a második és nem az utolsó, mert most már világos, hogy Ausztriának hét bőrre szóló követeléseit akarja most Héderváry sorba kiegyenlíteni.

Alti tehát még ma sem volna tisztában az új politikai rendszer törekvéseivel és programjával, annak csak bele kell tekintenie Héderváry politikai kis tükrébe és a helyzetet és a nemzet jövőjét így láthatja benne:

Fizetünk háromszáz milliót az annexio költségeiért. Fizetünk háromszáztiz milliót csatohajók építésére. Azután jön a véderő-reform, amelynek már akkora lesz a számlája, hogy nem marad annyi hajszála a magyar embernek, ahány milliót fognak a véderő-reformok költségeire követelni. Minden milliót számla mellett olyan szolgáltatással áll Héderváry, mint egy bakó. És nem tud annyi politikai halálítéletet kiszelni Bécs, amennyinek a végrehaj-

tására Héderváry ne vállalkoznék. — Annyi már bizonyos, hogy Hédervárynak semmi köze sincs a nemzeti érdekekhez. — Még álmában sem jut eszébe, hogy ezért a nemzetért is kellene tenni valamit. A programjában nincs egy pont se, amelyben az ország boldogulásának a biztosítékát, politikai törekvéseinek a megvalósítását látná.

Héderváry csak egy dologra vállalkozott, csak egy munkában érzi magát elemében: ez a nemzet politikai és anyagi erejének végleges letörése. Minden ténykedése ezt az orgyilkos politikát szolgálja és minden munkája abban merül ki, hogy Magyarország tönkretetésében segítsen Ausztriának.

Ha ezt a halálos exekuciót nem akadályozza meg a nemzet, akkor Ausztria terve sikerülni is fog. Akkor itt a hadügyi kormány követeléseinek kiegyenlítése után kirhatjuk az ország határaitra cégérnek: „Koldusok országa.” Akkor itt a becsület és tisztesség olyan ritka tünemény lesz, mint az aloé-virág, mert az ország páratlan nyomorusága a megélhetés anarchiájába fogja kergetni a nemzetet. És akkor itt nem lesz többé

Solingeni acélárúk, zsebkések, Gósinál Piac-u. 32. sz. ollók, önbortvák

A szikratáviró.

Irtó: Kemény Aladár.

— Hallod-e? — mondta nekem Millet Marceau és sok bajjal szedi le a zuzmarás ujjait a karcsu Lebel-fegyver agyáról, — hallod-e, koma, itt fagyunk meg az éjjel!

Taiti sergent vezérelte az őrséget. Ilyenkor, éjjeltájt, horkolt ama marabuban, ahol az őrség legényei tanyáztak, hanem napnyugtakor, félig beszeszelt állapotban, erős keményen megillotta, hogy tűzet rakjunk. Taitinak akkor jött meg az esze, ha felöltött a garatra. Egyet száz ellen, hogy a Roghi valamely hűséges harkája lecsap ránk, mielőtt megszületik a hajnal.

Ilyenkor áldásos a sötétség!

Biztaltam is Marceaut (aki a 7814 legény létszám szerint az idegen-légióban):

— Ne busulj, pajtás. Vagy megélnék, vagy meghalunk! De hallottad-e a hírt Muley el Kebirnek?

Millet Marceau az opáios ködben ellopogott hozzám. Fedd el ábrázatodat, ó Hadur! Két ós órt álltunk, háborus éjszakán, völgykötletben és az az Istentől elrugaszkodott legionárius faképnél hagyta a posztját . . .

— Óreg, — sugja nekem, — vinkó konyog a kulacsban. Felejtsük el a kulya bicot-t!

Elkáromkodtam magam, azután jót huztam a bidoából.

— Lásd, — fűzte tovább Millet Marcen, 7814., a társalkodást, — elkel a bor, ha a bicot-tól százsor is szurkolunk . . .

Köröskörül ezüstösen hullámozott az alfa. Derék, metsző, marokkói orkán süvöllött a a kísérteties marabuk közt.

Alig nyargalt keresztül a sátortáboron, megereszte a kantárszárát és eszeveszetten, visíva csapott bele a habos alfaccéanba.

— Mindegy, — mondom a 7814. számnak — a legionárius legionárius.

— Első a regula! — hagyja helybe fitymálva Marceau. — Furcsa utas vagy te, hongrois. Azt hiszed, boldogú'sz, ha szolgálasz?

— Ha szolgálni akarnék, nem álltam volna legionáriusnak, hanem őrizném ma is otthon a ludakat Lisonnal . . .

— Kivel, te?

— Lisonnal. Lisonnal, no, ha mondom. Tudod, ő a „particuliére”-em . . .

— No persze, — feleltem.

Mert ész van a gondolatban. A francia parasztnak lehet minden ujjára két szeretője. Ám a particuliére, az más.

Az a particuliére. A szive csücske, az egyellenegy, aki még akkor is bouilla-baisset főz majd neki, amikor ezüstös lesz mindketőjük haja, akár az alfa ott, ni!

Millet Marceau, 7814., kiegyenesedett az opáios, arab holdfényben, dideregve csavarta be magát és a puskát a vállán a dérrrel lepett ágytakaróba, sóhajtott egy hosszut, egy mélyet, egy keserveset.

Legionárius sóhaj volt. Ugy festett a legény, mint valami életrekelt köpenyeges muma és fölül egy négyéltű kötött — a bajonét — csillogot ki belőle . . .

— Hát tudod, az ugy volt . . . — kezdte rá Millet. — Egyszer, a hogy őzöm együtt a ludakat Lisonnal, a ki barna és szörnyű formás bokái vannak, de a bokái fehérek, mint a tiszta abrosz, a mikor nem dagaszt a csatákban, mert nemcsak vasárnap huz ám harisnyát, mert nem kódis az apja. A hogy őrizzük a ludakat: mondok, adj egy csókot, Lison! Nem adok, mondja Lison és összecücskösíti a cseresznyeajkát . . . Én voltam a számár, meg kellett volna csókolnom. Hisz' tudod: ha nem jössz, viszlek! Ha, ha, ha . . . Aztán elszegődtem legionáriusnak. Egy csók nélkül, egy árva csók nélkül. Ezt kaptam:

(Millet Marceau az ajkai elé emelte a balkezét az ágytakaró alatt és elpattantotta a hüvelykujjának a körmét a felső fogorán . . . Ej, ej, Millet Marceau, egy hur is elpattant a kend szive táján . . .)

Wacha Róbert modern tisztító és műfestő intézete **m e g n y i l t .**

egy nemzeti állam, amely politikai jogaiért küzd, hanem egy éhes nép, amely inségében minden nemzeti ideálját el fogja felejtetni egy karaj kenyérért.

A perrendtartás sorsa biztosítva.

A képviselőház ülése.

Az éjszakai tanácskozás iránti érdeklődés ma nagyobb számban hozta össze a képviselőket. Az ülés előtt énkén beszélték meg az agyonmódosított paragrafusokat és különösen a néppárton nem nagy lelkességgel fogadták azokat. Végül is mindenben megnyugodtak és a Ház az összes vitás szakaszokat a megállapított módosításokkal elfogadta.

Kabós Ferenc alelnök negyed tizenegy óra után nyitja meg az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvét hitelesítik.

Mihályi Péter jegyző jelenti, hogy sem az indítvány, sem az interpellációs könyvbe újabb bejegyzés nincs.

Mocsáry Sándor, a közigazgatási bizottság előadója, a borvámklauzula eltörlését kérő kérvényeket terjeszti elő.

Ferrer a Házban.

Huszár Károly személyes kérdésben szólal fel. Feleleveníti, hogy tegnapi beszéde alatt, amikor azt mondta, hogy Ferrert Spanyolország törvényei alapján királygyilkosságra való felebujtásért ítélték halálra, Székely Aladár közbekiáltott: „Nem igaz, Hazugság!” Állításának igazolására felolvassa azt a forradalmi manifesztumot, amelynek alapján elítélték Ferrert és azután Felolvassa Székely beszédét, amely Ferrert dicsőíti. A néppárt nevében tiltakozik az ellen, hogy ilyen szabad gondolatokkal inficiálják a bírói kart. (Helyeslés a néppárton.)

Sándor Pál: Papok tették tönkre ezt az országot. (Mozgás.)

A perrendtartás.

A 23. §-nál Polónyi Dezső nyújt be módosítást, amelyet a Ház elfogad.

A 29. §-nál Székely Ferenc igazságügy-miniszter indoklás nélkül benyújtja az éjszakai tanácskozáson megállapított módosítást.

Kelemen Samu elfogadja a módosítást, de kéri a minisztert, hogy sürgősen nyújtsa be a tisztességtelen versenyről szóló törvényjavaslatot. (Helyeslés.)

Polónyi Géza gondoskodást kíván arról, hogy az osztrákok ne bujhassanak ki a törvény alól.

Székely Ferenc igazságügy-miniszter megígéri, hogy ez meg fog történni. (Helyeslés.)

A Ház a §-t az igazságügy-miniszter módosításával elfogadja.

A 31. §-nál Székely Ferenc igazságügy-miniszter visszavonja a tegnapi benyújtott módosítást és az éjszakai tanácskozáson megállapított új szöveget terjeszti be.

A Ház az új szöveget hozzászólás nélkül elfogadja.

A 32. §-nál Székely Ferenc igazságügy-miniszter szintén nyújt be pótlást, amelyet hasonlóan elfogadnak.

A 37. §-nál Preszly Elemér kiegészítésül ajánlja, hogy a vasuti kártérítési pörököt is ott lehessen pörölni, ahová küldik az árut, vagy ahol föladták.

Plósz Sándor előadó utal arra, hogy a vasuti kártérítési pörökben az illetékességet a berni egyezmény állapítja meg s ezért a módosítás nem fogadható el.

A 45. §-nál Székely Ferenc igazságügy-miniszter ugyancsak az éjszakai tanácskozáson megállapított módosítást ajánl.

A Ház elfogadja a szakaszt a módosítással együtt.

A többi szakaszokhoz nem szólalnak föl és a Ház vita nélkül megszavazza azokat.

A 94. §-nál Novák János nem helyesli az ügyvédi kényszert a váltópörökben. Az igazságügyi-bizottság javaslatával szemben az eredeti szöveg elfogadását ajánlja.

Várady Zsigmond védi az igazságügyi bizottság álláspontját, mert ügyvédi kényszer nélkül a zugirások szabadon garázdálkodnának.

Sághy Gyula az eredeti javaslat mellett érvel. Nem minden váltópörben kell ügyvéd. A zugirások ellen úgy lehet védekezni, hogy személyes meg nem jelenés esetében csak ügyvéd képviselheti a feleket. (Helyeslés balról.)

Polónyi Géza szintén az eredeti javaslat mellett foglal állást.

Székely Ferenc igazságügy-miniszter utal a 31. §-ra, amely kizárja a visszaéléseket. Az igazságügyi bizottságban hosszú vita volt, amelynek folyamán belátta, hogy a módosítás helyes.

Kelemen Samu: Ez nem az ügyvédi költségek kérdése. A váltó igen súlyos formai dolog, amelynek legkisebb hibája értéktelenné teszi azt. Ezért kell az ügyvédi képviselőt.

Novák János: Ez az ügyvédi érdek! Kelemen Samu: Ez a kisebbség érdeke. Az igazságügyi bizottság javaslatát fogadja el.

Nagy Emil: Az eredeti javaslatot védi. A váltóeljárás a hibás, hogy alperes nálunk váltópert nem tud megnyerni.

Ezt kell elsősorban reformálni, így egyáltalában felesleges lesz az ügyvédi képviselőt.

Hantos Elemér helyesli az ügyvédi képviselőt kényszerét. A passzív váltói képességet kellene megszorítani.

Amíg egyrészt a paraszt váltóképeségét akarjuk megszorítani, másrészt azt mondjuk, hogy jobban ért a váltóügyhöz.

Novák János: Nem paraszt, po'gár! (Derülttség.)

Hantos Elemér: A jogi kérdések tömege miatt az igazságügyi bizottság javaslatát fogadja el.

A szavazásnál a melléte és ellene szavazók száma annyira egyenlőnek látszik, hogy az elnök elrendeli a szavazatok megszámlálását.

Meglehetősen izgatottan folyik a megszámlálás, mert a munkapárt hiába behozott egy csomó képviselőt, akik azt sem tudták, hogy miről van szó, mégis fölálltak.

Elnök kihirdeti, hogy az igazságügyi

— No, no, Marceau, — veregettem meg a vállát — ne bomolj öreg. Gombház.

— De nem addig van a! — vágja vissza Marceau, — te talán ur voltál oda-kiált és ha megugrol, ur leszel és én, ha talán szabadulok, az inasod leszek és fény-mázzal fogom kenni a lakcipődet ötven frankért egy hónapra és tejjel ellátásért, mert olcsóbban nem teszem, nem én! neked is csak azért, mert velem voltál legionárius és tegnapelőtt adtál öt soust, hanem te ezt nem érted, mert Lison minden héten irat nekem a kántorral.

Azzal Millett Marceau, 7814. leánya a válláról az ágytakarót, a markomba nyomta a Lebelt és egy nyaláb levelet pakolt ki az iszákjából.

— Hongrois, — mondta Marceau — ezeket egy szálíg a Lison küldte. Debiévre, a pap olvassa fel nekem. — Az könnyebben olvas.

Halkan tette hozzá: — Én nem tudok se írni, se olvasni. De a szikratáviráshoz konyitok.

Hó! Hohó! Fény cikázott az éjszakában. Megvillant a szomszéd mameion. Tőlünk mintegy ötven kilométerre, Oudjda alatt. Végszóra.

Marceau is, én is állásba vágunk magunkat. A 7814. szám sebtibe gyömmöszölte vissza a levelek t az iszákba.

Vigyázz!

Üzlet átadás. Tisztelettel értesitem Debreczen város és vidéke közönségét, hogy alatti fióktulajtomat fiam ifj. **Molnár Lukácsnak**, ki sok éveken át munkatársam volt nekem rövid idő múlva végleg átadom, ennél fogva ezen fiók üzletemben levő összes áruim mérsékelt árban ajánlom tisztelt vevőimnek.

Vontatva üdvözöltük:

— Caporal, la reléve!
Schneekluft, a bugris sváb káplár, négykézláb mászott ki az őrség marabujából.

— Verilucht... no amal, dös Vieh telegraphirt stäts beir Nacht.

Jámbor Schneekluft! Szeretném látni azt a szikratávirót, a mely nappal működik... A szikratávirásra sötétség kell tudni-illik...

Akkor lehet számolni a villogásokat.

Muley —
éjjel —
támad —
készen —
legyetek —

Ilyenformán kapja le a káplár egy gyatra lámpás világa mellett a táviratot. Viszi lelkenedve Bernard századosnak.

A legedesebb álmából zavarja ki vele. Oudjda persze a goumuktól vette kézhez a támadás híreit. Röpítjük vissza a választ:

Megértettük.
Gabalyodik a tábor, mint a hangyaboly. Gyertyák égnek a nedves moszatba szurt bajonétek karikáin. (Jöhetsz Muley, aki bakcsin angyalod van, illuminálunk neked is, neki is...)

Zuhogó fejszecsapások sujtásai alatt szakadnak a marabu-árbocok kötelei. Csa-

togva lobognak az orkánban a sátorponyvák, amelyeket a kötelek fogtak le, és a kapitány megfuvajja a trombitát.

— Rajvonalban, kettenként, előre!
Millett Marceau, keményen, mint a cözvek, strázsál a szikratáviró előtt. A készülék lámpája fehér fényel ragyog.

Ki gondol arra, hogy okos dolog azt a jelzősugarat elfojtani?

Éjjeli ütközet alatt örület az ész és ostoba, aki okoskodni próbál... Két goum tajtékzó paripákon robot a századosig:

— A nyakunkban a kaid! . . .
Még le se ráztuk a meglepetést, megszólalnak a fegyverek. A fűzillád elvonul a tábor terepéről.

A légió, a ködös homályban, megmászsa a Medjerda sziklatömbjét, amott északkeleten.

A hegy csucsára hajszolják Mórictól is, a fehér csacsit, a hátán a mitrailleuse-zel. Onnan lehet csak igazán tüzelni.

Millett Marceau, 7814. pedig vigyáz a szikratáviróra. Majd épp most fogja elhagyni, amikor táviratozhat vele.

Mert ha hiszik, ha nem, bár Marceau analfabéta, de a szikratáviró jelzéseit gyönyörűen megtanulta. Tudja ezeket minden legionárius. Foglalkozás után naponla, beléjük veri a káplári pedagógia. Szükség esetére.

Kékre festett kirakat.

MOLNÁR V. J. és TÁRSA

Cégtulajdonos: **Molnár Lukács.**

Kossuth- és Batthányi-u. sarok, a színházzal szemben

Vigyázz!

bizottság javaslata mellett 96, ellene 59 szavazat esett. Ezután az ülést tíz percre felfüggesztí.

Dr. Vértés Gábor
ügyvédi irodáját
 Debrecen, Csapó-utca 16 sz. alatt
megnyitotta.

Kollegiumi takarékpénztár.

Az egyházkerületi közgyűlés második napja.

Nagy érdeklődés kísérte ma is a tiszántúli református egyházkerületi közgyűlésének tárgyalásait. Fontos ügyeket intézett el ma a közgyűlés, többek között a kollegiumi takarékpénztár ügyét, illetve azt a kérdést, hogy a főiskola költségvetésében és zárszámadásában évről-évre ismétlődő deficitet miként lehetne elkerülni, esetleg újabb anyagi forrásokat, jövedelmeket teremteni. E deficitnek elkerülésére szolgáló újabb jövedelmek megteremtéséről szól az a két javaslat, amely ma a közgyűlés elé került.

Szomorú tényként kell azonban megállapítanunk, hogy a kerületi közgyűlés nem értette meg, vagy nem akarta megérteni azt a nagyjelentőségű dolgot, hogy milyen fontossággal bír az új jövedelmi források teremtése. Ez új jövedelmekből ugyanis fedezni

Fent, a Medjerda ormán, odaszól Bernard az adjutant-nak:

— Nézze, Portanery, egy legény ott srázsálja a táviró-készüléket!

— Ugy van, kapitányom. Mondják, hogy Millet Marceau, 7814.

— Megbolondult a disznó?! — ordít a kapitány.

Ekkor elhal a fegyverropogás. És kórusban siránkoznak a sakálók. Kint vagyunk a vízből. Turi vásár sátor nélkül, afrikai út-közet sakál nélkül...

Millet Marceau a készülékhez lép. Éresíti Oudját:

— Lison, drága lotám, Muley el Kebir támadott és én most is szívből...

A Medjerdán látják, tisztán látják a szikratávíró sugárkékét, hogy egy csomó arab rohan Milletre.

— Tüzelj! — ordít Bernard kapitány.

A mitrailleuse gyilkos acélbabszeméi leritlik az arabokat, széttuzzák táviró jelzőlámpáját és megölik a 7814-es. Bernard kapitány talpig katona! A 7814-est az ördög se menthette volna meg.

És ki tudja? Lison írja, írja a levelet, de engem uccse, a módos Pierre Loque' ölelgeti azóia, hogy Millet Marceau megütötte a 7814-es numerust... Há'szen, hadd ölelgesse!

kellene régi követeléseket, régi kötelezettségeket kellene azokból teljesíteni. Ezek között elsősorban a főiskolai tanári kar fizetésének kiegészítését, amelyre a tanárok már másfél évtizede várnak.

Ennek a kérdésnek elintézése pedig nem csak azért fontos, mert a tanároknak a fizetés kiegészítésére nagyon is nagy szüksége van, hanem azért is, mert a tanári kar — látva folytonos mellőztetését végre is elkészedik s eltávozik a kollegium kötelékéből, ahol megtörtént velük az, hogy a megszavazott négyszázkoronás pótlékból eddig csak kétszáz koronát kaptak meg.

Annak pedig, ha a debreceni főiskola ilyenképpen fizeti nagyképzetségű tanárait, az lesz a következménye, hogy a rosszul fizetett állásokra nem kapnak jó tanerőket, aminek viszont az lesz a következménye, hogy a főiskola nivója nagyon, de nagyon le fog szállani.

A kerületi közgyűlés ugyanis György Endre és Domahidy Elemér felszólalása nyomán elhalasztotta a kérdésben való döntést és hagyja a jövedelmi forrásokat, jövedelmi forrásoknak, a tanárok nyomoruságos fizetését a régi nyomoruságban.

Azok, akik olyan lelkes határozatokat hoztak az egyetem létesítése érdekében, talán mégsem lett volna szabad e kérdésben az egyetem létesítésével ellentétes álláspontot elfoglalni.

Folyó ügyek.

A közgyűlést reggel kilenc órakor nyitotta meg Degenfeld József gróf főgondnok-elnök. A közgyűlés tagjainak üdvözlése után a közgyűlés Kun Béla drt újból megválasztotta egyházkerületi levéltárnokká s tőle az esküt is kivette. Kimondta, hogy az egyházi tisztviselőket nem tíz évről tíz évre, hanem élethossziglan választja meg.

Elfogadta azt a javaslatot, amely a egyes házasságokban a református lelkészek által követendő eljárásról szól s tudomásul vette, hogy az ököritői szerencsétlenek részére összegyűlt összegből az egyházkerület alapító levelét. Jóváhagyták Hegyi Mihályné 8000 koronás alapítványáról szóló alapító levelet is.

Ezután az ez egyes egyházak, lelkészek intézetek kérvényeit intézték el és több alapítvány felől intézkedtek.

A kollegium deficitje.

Hosszu, tartalmas vitára adott alkalmat az igazgató-tanács gazdasági albizottságának a főiskola 1911. évi költségvetése kapcsán betervezett javaslata és jelentése. E jelentés szerint a bizottság megállapítja,

1. hogy a főiskola 1911. évi költségvetési előirányzata, az első csoportban (köz-, szükségleti és tanszéki alapok pénztára) voltaképpen 17.293 korona 82 fillér deficitet tüntet fel. Ebből a deficitből a gazdasági tanács javaslata szerint 12.000 korona az egyházkerület által fedeztetnék, 6000 korona pedig a Szártory-féle alapítvány tőkeállományából vétetnék el.

2. Megállapítja a gazdasági albizottság, hogy a deficit nem tekinthető időleges, átmeneti tünetnek. A hiány évek óta fennáll és annak a jövőben való fentmaradása, sőt növekedése bizonyosra vehető.

3. Megállapítja a gazdasági albizottság, hogy e súlyos pénzügyi helyzettel szemben a főiskolának oly igényei várnak sürgős kielégítésre, melyeknek jogossága és halaszthatatlan volta minden illetékes fórum által elismerttetett és csak a főiskola anyagi helyzetére való hivatkozással történt azoknak ideig-óráig való felfüggesztése.

A bajok megszüntetésére a bizottság a következőket javasolta:

létesítsék egy „Kollégiumi és Egyházkerületi Takarékpénztár“ részvénytársaság alapon, melynek tüzletköréből minden kockázatos tüzletág alapszabályszerűleg kizártnék. A R. T. alapítókéje egyelőre 5 millió korona lenne, melyből a főiskola és az egyházkerület együtt 3 milliót jegyezne; a többit az egyházaknak és magánosoknak engedné át. Hogy a részvények jegyzése az utóbbiak által biztosítottassék, sem a főiskola, sem az egyházkerület a maga részére semmi különös előnyt ki nem kötné.

E pénzügyben egyetemes egyházunk oly erős vagyoni háttérre tehetne szert, melyre támaszkodva, egyrészt növekedő sikerrel teljesíthetné hivatását, másrészt fokozott erővel nézhetne szembe minden bárhonnán jövő esetleges támadásnak.

A felszólalások.

György Endre kifogásolja a takarékpénztár fölállítását, azt helytelennek tartja s halasztó indítványt tesz.

Kőrössi Kálmán dr. tartalmas nagy beszédben mutatott rá a takarékpénztár fölállításának szükségességére, s arra, hogy a jelen esetben nem is szükséges a részleteket, ama módozatokat és formákat megbeszélni, amelyek mellett és amelyek között a takarékpénztárt létesíteni fogják. A javaslatnak lényegét azonban elfogadásra ajánlja.

A helyesléssel fogadott beszéd után Domahidy Elemér a takarékpénztár fölállítása ellen beszélt hosszasan. Ő is elhalasztani kívánja a kérdés elintézését és indítványozza, hogy az egyház vegyen igénybe államsegélyt.

Bary József szintén a takarékpénztár fölállítása mellett szólalt föl.

Szele György nem tartja szükségesnek hogy a döntést elhalasszák, mert az igazgató tanács és az albizottság jelentése is más-más irányban mozog.

Jászi Viktor dr. is ilyen irányban beszélt s előadta, hogy milyen a tanárok helyzete most s hogy kívánságuk nem telhetetlen mőhóság, hanem régi kívánság, sőt olyan dolog, amit a kerület már régen el is határozott.

A közgyűlés végre döntött a kérdésben és pedig olyképpen, hogy a kérdés elintézését most elhalasztja.

Végül elfogadták a költségvetést, amely szerint a bevételt 542,268 korona 21 fillérben, a kiadást 437146 korona 48 fillérben állapították meg.

Egyébb ügyek.

A közgyűlés ezután Tóth Károly dr. jogtanárnak a tanév második felére szabadságidőt engedélyezett külföldi tanulmányut céljából.

Elfogadta az akadémiai tanács amaz előterjesztését, hogy a magyar történelmi tanszéket, amelyet most létesítettek e bölcsészeti akadémián, 1911. év folyamán betöltsék.

Debreczen és vidéke

intelligens urhölgyeinek becses figyelmét felhívom ujjonnan berendezett

Hol a lelegegánsabb **costümök, alkalmi és estélyi ruhák** legizlésebben készülnek. — Becses pártfogást kérve teljes tisztelettel

Női divattermemre.

Csengeri Julia
 Degenfeld-tér 4. szám alatt.

Balogh Ferenc dr. theologiai tanárt 45 éves szolgálata után teljes fizetéssel nyugdíjazták.

Több segélyt és ösztöndíjat szavaztak meg, majd átíratokat és jelentéseket intéztek el és vettek tudomásul.

A király köszönete.

A déltáni közgyűlésen, amelyet Degenfeld József gróf négy órákor nyitott meg, fölolvasták a kabinet iroda válaszát amaz üdvözlő táviratra, amelyet a kerületi közgyűlés megnyitáskor küldtek a királyhoz.

Méltóságos gróf Degenfeld József főgondnok urnak stb. Debrecen.

Ő császári és apostoli királyi felsége a tiszántúli református egyházkerület közönségének rendes őszi közgyűlése alkalmából nyilvánított s méltóságod által meleg szavakkal tolmácsolt hódolását köszönettel fogadni méltóztatott.

Kabinet iroda.

A tanácskozásokat este hét óráig folytatták, amikor az elnök az ülés folytatását ma délelőtt kilenc órára tüzte ki.

ÉN.

Monológ Elmondja egy irodalmi nagyság.

Petőfi? Na: Nna! Hát nem mondom, mert nem szeretem a mások érdemeit megtépnézni, volt valaki ez a Petőfi.

Vagy, hogy precízebben fejezzem ki magamat, talán lett volna valaki, ha idő előtt meg nem hal a segesvári csatamezőn.

Mindenesetre nincs igazuk azoknak, akik költőnek tartják. Istenem, hát van költő Magyarországon rajtam kívül? No ugyebár, no ugyebár.

Például Arany János írt néhány rongyos balladát, anno datumál De tessék elgondolni, milyen más lett volna, ha azokat a balladákat én írom meg.

Aminthogy bizonyára én költöttem volna őket, ha Arany János el nem plagizálja előlem. És érdekes, ha elgondolom, hogy Göthe Faustját is én írhattam volna. Természetesen szebben.

Természetesen.

— Én azonban szerény vagyok. Én nem túlokszem, nem verekszem és ha éhen halnék, sem szólnék egy szót sem. Akkor különösen nem. De ez a Reviczky bosszant. — Tényleg sikerült megírnia Pán halálát. Ezt nem vitatom. De mi a Pán halála azokhoz képest, amit én még ezentúl fogok írni? Itt már igazán fölösleges a vitakozás.

A jóízű közönség ítéletére bocsájtom a kérdést.

Ah, önök már ítélték? Köszönöm uraim, köszönöm.

— Pedig lássák, csodálatos pechem van. Valóban csodálatos. Fadrusz éppen akkor halt meg, amikor az én szobromat akarta

megmintázni tiszteres élelnagyságban. Azóta lemondtam a szoborról. Nem kell.

Ezek az epigonok azt sem tudják, mi az a szobrászat? És ha tudják is, nem értenek engem. Ki ért engem? Néhány intellektuelli közgazdász. Sajnos, csak néhány. Ezért haragudnom is kellene, de istenem, a mi közgazdasági politikánk olyan sivár és olyan szűk keretek között mozog.

— Mit mondjak önöknek?

Az irodalomtörténetet ugyanis részletesen beszámol majd rólam. És a jövőendő Szinyey bácsi megírja az életem történetét és mind a háromszázezer magyar író én leszek és minden említésre méltó én írtam és mindem, amit mások írtak, csak plágium, kezdetleges próbálkozás, kicsinység, semmi, gyerekjáték, piszok. De én nem beszélek magamról. — Hallgatok. F.

Végeladás

van

GLÜCK EDE

cipőüzletében

a Kistemplommal szemben

a Barakban.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön Luxemburg grófia operette. Kondor Miklós fellépte. Pénteken Karenin Anna színmű. Szombaton Balga szűz színmű, Ujdonság. Vasárnap délután Peleskei nótárjús énekes bohózat. Este Balga szűz színmű.

* **Kondor Miklós fellépte.** Ma lép fel Kondor Miklós a pozsonyi színház elsőrendű tenoristája, Lehár világhírű operettjében a Luxemburg grófia címszerepében. Didie Angelát Zilahyné, Bazilovics herceget Dési játsza, a többi a már ismert elsőrendű kiosztás szereplői. — **A Balga szűz.** Régen nem várt a közönség oly lázas izgalommal premiért, mint a most színrekerülő Bataille darabot. A Nemzeti színház e nagyszerű darabjának nálunk szombaton lesz a bemutatója. Az igazgatóság e világhírű ujdonságot elsőrendű kiosztásban hozza színre, melytől az idény egyik legnagyobb sikerét reméli. A főbb szerepeket ez érdekes ujdonságban T. Csige Böske, Császár Kamillia, Uj Gizella, Thury Elemér, Kemény, Kardos, Kelemen és Dési játszik. — **Cigányszerelem.** A színtársulat operett személyzete lázas izgalommal készül legújabb premierjére Lehár

klasszikus zenéjű operettjének bemutató jára. E nagy stílus operett az egész énekes személyzetet foglalkoztatja élén Zilahynéval, aki a partitúra legszebb dalait énekl. Külön szerepe lesz Horváth Kálmánnak Józsi cigánylegény szerepében, a komikus szerepeket Borbély, Dési és Nidor játsszák. Az igazgatóság ez előadásra a zenekart megerősíti. A híres mulató dalt Szilassy Etel éneki egyik helyi cigányzenekarunk kíséretével.

Crippent kivégezték.

Az utolsó éjszaka.

Mára volt kitűzve Crippennek, a londoni hitvesgyilkosnak kivégzése. Ma délelőtt 9 órákor vezették ki cellájából a bitó elé, mely fekete posztóval volt letakarva. Crippen nyugodtan lépett a bitó elé. A hóhér igen gyorsan végzett vele.

A hitvesgyilkos teljesen megtört. Mindazt az energiát, amelyet tanusított addig, míg tudtul nem adták neki, hogy a király nem gyakorolja kegyelmezési jogát, elvesztette.

De az a hír, mintha a gyilkosságot bevallotta volna, nem felel meg a valóságnak.

Az utolsó éj.

Crippen a földiekkel leszámolt. Utolsó éjszakáját ájtatos elmerülésben töltötte. Papi vigaszt kért. — Egy lelkész ott volt egész éjjel a cellájában. De Crippen nem imádkozott.

— Mem tudok imádkozni — mondotta. — Az imádság nem is könnyitene rajtam.

— Memcsak azért, mert tudom, hogy az imádság nem tudja megváltoztatni a legfőbb gondviselés szándékait, de azért is, mert imádkozni lelkemből nem tudok.

Azonban mindenesetre nagy megnyugvást szerzett neki, hogy kedveséről, Le Nevé kisasszonyról, annak jövőjéről gondoskodott.

Egész vagyonát tudvalevően ráhagyta. Ez a vagyon körülbelül egy millióra rug. Sokat beszélt az éj folyamán Le Nevéről és kifejezte, hogy a halál előtt való kétségbeesés bármilyen nagy, de hasonlíthatatlanul nagyobb volna, ha Le Nevé kisasszonyt is halálra ítélték volna. De az a tudat, hogy kedvesének ártatlansága kiderült, mégis annyira megerősíti, hogy nyugodtan megy a bitó elé. A lelkész az istenhez való megtérésről beszélt neki.

Jellemző Crippennek az a kifejezése, hogy az istenhez való megtérés egyértelmű az emberekhez való megtéréssel. Minthogy pedig az emberek kiközösítették a maguk köréből, az istenhez való megtérés útja is el van zárva előtte.

Hajnal felé imbiszt vittek be neki cellájába. A delikvens néhány falatot evett.

Női Chewreaux és Box gombos és füzös Czipők
4 forintért kaphatók a

Központi Cipő és Kalap Nagyáruház-ban
„Központi” címre tessék figyelni! **Piac-u. 41.**

Azután letette az evőszéköt és sokáig mereven nézett maga elé.

Az akasztás.

Angliában nem csinálnak olyan nagy ceremóniát a kivégzésből, mint nálunk.

Ezer meg ezer kíváncsi ember volt a fogház körül, de bent a kivégzési aktusnál, amelyet a börtön udvarán végeztek el, nincs jelen, mint az igazgató, egy skeriff, egy orvos, egy pap, két porkoláb és a sajtónak egy képviselője.

A börtön papja tíz perccel az akasztás előtt lépett be Crippen cellájába, ahol négy-szemköt maradtak. Elénekeltek odabent a halottas éneket, mialatt szakadatlanul kongatták a börtön lélekharangját.

Ezúán Crippen a pap által támogatva kilépett a cellából. Ebben a pillanatban két porkoláb fekete fátyolt borított a fejére.

Néhány lépés csak és ott a bitó. Amig ez a rövid ut tartott, Crippen is — mint valamennyi elítélt — megtántorodott, hátrált, úgy, hogy még a hóhérlegényeknek is kellett nógatni.

A feketébe öltözött, fehérynakkendős hóhér két méternyire állott a bitótól, ott várta emberét.

Abban a pillanatban, amidőn mellé ért, hurkot vetett Crippen nyakába, szeliden a bitó alatt lévő súlyedő deszkára vezette s hirtelen félrelökte a deszka rekeszt s az elítélt a zsinigre akasztva lezuhant a nyílásba, ahol addig marad, míg a halál teljes bizonyossággal be nem következik.

Megtörtént.

Az óriási tömeg a börtön körül izgatottan lesle a kivégzés pillanatát. — Angliában ugyanis az a szokás, hogy abban a pillanatban, amikor a kötélre akasztott test lezuhan a mélységbe, felhúzzák a fogházra a fekete lobogót, ami azt jelenti, hogy a kivégzés tényleg már megtörtént.

A tömeg szóltanul, némán vett tudomást a kivégzésről s azután ment mindenki a dolgára, mialatt Crippen ott a mélyedésben elvégezte haláltusáját.

A Zenekedvelők Körének estélye.

Orosz művész magyar pódiumon.

Félt volt, hogy az agilis Simonffy igazgató sajnálatos betegsége miatt a Zenekedvelők Körének hangversenyei kárt fognak vallani. De szerencsére köztünk van dr. Spitz Lipót és dr. Szenes Zsigmond s ezeknek intézési képessége keresztül segített a Charybdisen, sőt mindjárt az első est a modern orosz zenevilág legkiválóbbját csalta hozzánk.

Gabrilovics Ossip, a tegnapi est herosa már 14 éves korában kedvence volt a szentpétervári akadémiának és 16 éves korában elnyerte a Rubinstein díjat, amit maga a nagymester ítél oda neki.

Mindennemü ruhákat kifogástalanul fest és vegyileg tisztít

Alapított
1908. évben.

Főüzlet és gyár: Arany János-utca 10. sz.
Fióküzletek: Batthany-u. 2. és Vár-u. 3. sz.

Telefon
701.

Azután 2 évig még a bécsi Leschetitzkynél tanult, hogy a következő őszen már egész Európát meghódította lágy, meleg, teli tonusával, kifogástalan technikájával.

Ennek bizonyosságát kaptuk tegnap a lyrai Mendelssohn komoly „Variations“ serieux-ében és Chopin összes praeludiumjaiban, melyek közül az As-dur és Ges-dur mégis kiemelkedett.

De legérdekesebb ténykedése az volt, mikor az új orosz gárda mestereit interpretálta, mert nem lehet tagadni, hogy azt a mély romantikát, a mit a hazája vesztett lengyel Chopin ezeltől 70—80 évvel szólatott meg, ma az oroszok vették át.

Utolsó szám gyanánt saját két ifjúkori szerzeményét játszotta el s ezek közül is főként a fiatalos erődel duzzadt melódiától teli 3. szám tetszett legjobban.

De valamennyi számot felülmutta a Beethoven Es-dur sorozata, mintha sejtette volna a művész, hogy ezek a hangok egyenesen Magyarországhoz szólnak, mert hiszen az Es-dur sonatában ismerkedik meg Beethoven a tüneményes magyar grófleánnyal: Brunswik Teréziával.

A hangverseny a késő éjjeli órákba nyúlt s akkor sem a közönség fáradt ki a hallgatásban. D. I.

Kostya János

arany és ezüst ékszerüzlete

25 éves fennállása alkalmára tetemesen megnagyobbítva, ujjonnan felszerelve

szébbnél-szebb ujdonságokkal

és kitűnő pontos járásu zseborákkal, brilliáns ékszerekkel a legolcsóbb és lelkiismeretes kiszolgálással. Ujművek, átalakítások és javítások műhelyemben készülnek.

Ajánlom magamat a n. é. közönség további b. pártfogásába.

DEBRECZEN, Széchenyi-utca
ref. Kistemplommal szemben.

UJDONSÁGOK

Képzőművészeti kiállítás.

Szinyei Merse Pál.

A kiállítás katalógusa.

Városunk közönsége nagy érdeklődéssel fogadja a helyi sajtónak a kiállításra vonatkozó híradásait s megállapítható, hogy azok általános megnyugvást keltenek. Az intelligencia szívesen veszi tudomásul, hogy ideai kiállításunk valósággal kulturális eseményszámba fog menni rendkívüli gazdagsága folytán s türelmetlenül várja a megnyitás napját.

A kiállításnak nem egy szenzációt keltő darabja lesz. Erről a közönség a kirakatokba elhelyezett gyönyörű fotografiákból is meggyőződést szerezhet. Késégtelen azonban,

hogy a clou-t József kir. herceg szobra mellett Szinyei Merse Pál „Mezőn“ című gyönyörű tájképe fogja képezni, melynek boldog tulajdososa a borsod—miskolczi muzeum.

Szinyei Merse Pál világtörténelmi jelentőségét ma már az egész művelt világ elismeri. Az agg mester a sors kedvezése folytán életében érte meg azt a teljes elismerést, mely a művészeknek rendszerint holtuk után szokott kijutni. Képei, ha volnának, mesés áron kelnének el. Az ideai Szinyei-kiállításon például Münchenben 40—50.000 márkán keltek el művei s azokat három nap alatt kapkodták szét.

Ugyanakkor a régens herceg, Luitpold, mesterünk tiszteletére szertartásos udvari ebédet adott, melyen az egész kir. család, a nápolyi királyné, az orleansi herceg, az egész diplomácia, a bajor kormány, a tábornoki kar és az összes főhatóságok vettek részt.

A régens herceg pohárköszöntővel tünette ki Szinyeit, kít az ebédnél baljára ültette. Míg egy pár hétre reá Vilmos császár adományozta mesterünknek a német birodalmi aranyérmét.

Ennek a Szinyei Merse Pálnak, művésztünk büszkességének, a plein-air uttdörjének, fog egyik derült, örökszép alkotásában közönségünk gyönyörködhetni.

Másik nevezetessége ezuttal a kiállításának a katalógus, mely merész, de nagyon életrevaló, sőt föltétlenül dicséretes ujtással készült.

Ez a katalógus ugyanis nem közönséges tárgymutató, hanem könyv, értékes olvasmányokkal, gyönyörű illusztrációkkal. Előszavát Molnár Viktor államtitkár írta „Művésztünk nemzeti hivatása“ címen.

Cikkeket írtak: Alexander Bernát „Régi és új művészet“, Lyka Károly „Hogyan kell műtárlatot nézni“, K. Gy. „A művészet célja“, Dr. Lázár Béla „A plein-air“, Kézdi Kovács László „Beszégesünk a művészetéről“.

Előre is ajánljuk a közönség figyelmébe ezen rendkívül érdekes szakcikkeket. Ezekon kívül a katalógusban 32 kiváló illusztráció van (1906-ban csak 24 volt) s így az mint könyv is, bármely könyvtárban helyet foglalhat.

— A debreceni függetlenségi és 48-as párt választmányainak ülése. A debreceni függetlenségi és 48-as párt utca-választmányai közül a Csapó-utcai választmány e hó 26-án, szombaton délután 3 órakor, a Varga-utcai délután 4, a Péterfia-utcai pedig délután 5 órakor, a függetlenségi és 48-as párt helyiségében ülést tart, amelyen a megüresedett négy törvényhatósági bizottsági tagsági helyre való jelöléseket ejtik meg. A választmányok elnökei ezuton kéri meg a tagokat, hogy az ülésen pontosan és okvetlenül megjelenjenek.

— Szabad iskola. Csütörtökön Sztankay Farkas Béla az áll. fémipar szakiskola igazgatója tart előadást a vas világtörténelmi jelentőségéről az Ipartestület dísztermében Demonstrációk és vetített képek kíséretében

beszél a vas nyers anyagáról, termeléséről előfordulásáról, előkészítéséről, finomításáról és végül feldolgozásáról. Kívánatos, hogy a fontos köznevelődésügyi előadásokon minél számosabban jelenjenek meg.

— **Jabeank**, színházi sálak, gyönyörű szép arcfények Vidánál Városház alatt.

— **A kórház kibővítése.** Ugy látszik, hogy a közkórház kibővítése most már komoly lépéssel halad előre. Ezt bizonyítja az, hogy Kovács József polgármester ma délelőtt táviratot kapott, melyben Kerekes egészségügyi felügyelő bejelenti, — hogy Jendrasik műszaki tanácsossal Debrecenbe érkezik holnap és a kórházban szemlét tartanak. A miniszteri kiküldöttek Kovács József polgármesterrel is tárgyalni fognak.

— **Az új református püspök.** Tegnap bontották fel Sárospatakon a tiszáninneni református egyházkerület püspökválasztására beadott szavazatokat. Ezek szerint püspökkül dr. Tüdös István miskolci esperessel szemben Fejes István sátorajhajhelyi esperest választották meg. A szavazóbontó bizottság ülése kevéssel 12 óra előtt ért véget. A beadott szavazatok közül Fejes István 227, dr. Tüdös István 138 szavazatot kapott. Az új püspök ezidő szerint 73 éves. A beiktatás Miskolcon lesz a decemberben tartandó rendkívüli egyházkerületi gyűlésen.

— **Remek** szép szőrmeboák, muffok, kötött alsóruhák rémolcsón kaphatók Vidánál városház.

— **Szerencsétlenég a butorgyárban.** Tegnap délelőtt súlyos katasztrófa érte Riskó Ferenc gépmunkást. Riskó a Kíller-féle butorgyárban dolgozott s egy gyalulópádnál foglalatostkodva, nem vette észre, hogy a jobb keze a kés alá kerül. Így történt, hogy a gép elkapta a jobb karját és összeroncsoolta. Jajveszékélésére a munkások összesiettek, majd kocsin a közkórházba szállították.

— **Vésővel hasbaszurta.** A debreceni kir. ügyészség vizsgálatot rendelt ma egy vérengzés ügyében, amely Bőszörményben történt. Mint onnan jelentik, Miklósi Sándor 29 éves gazdát egy éles vésővel hasbaszurta Tripánszky István asztalosmester valami csekélység miatt. — Miklósi Sándor unokaöccse, Kapros István ugyanis Tripánszky Istvánnal tanonc, akit meglátogatott. Éppen akkor lépett Miklósi a műhelybe, amidőn Tripánszky megszidta Kaprost. Igen brutális kifejezéseket használt Miklósi családja ellen s ezért ez rendreutasította Tripánszkyt. E miatt Tripánszky dühbe gurult és Miklósi Sándort egy vésővel úgy hasbaszurta, hogy a belei kifordultak. A szerencsétlen gazda összeesett. Esméletlen állapotban találta a községi orvos, akit nyomban elhívtak a véres eset színhelyére.

— **Modern ridikülök**, szép női gallérok, férfi és női nyakkendők, glace kesztyűk, esőernyők Vidánál Városház alatt.

— **A debreceni aviatikus.** Hamel, a jeles aviatikus, aki kétszeri felszállásával oly kellemes órákat szerzett a debreceni közönségnek, tegnap elutazott Párisba. Hamel hír szerint a jövő tavasszal ismét eljön Debrecenbe, mert nagyon megszerette ezt a várost és annak közönségét. Hamelnak az a terve, hogy Párisból Londonba repül.

— **A kékre festett kirakat** mai hirdetését a n. é. közönség figyelmébe ajánljuk.

— **Nőizenekar.** A megnagyobbított Remény-kávéházban november hó 26-ától naponta, jó hírű nőizenekar játszik. Tisztán kezelt bel- és külföldi borok kaphatók. Pontos kiszolgálásról gondoskodik Weisz Márkus, kávé.

— **Dr. Vajda József debreceni ügyvéd** irodáját Piac-utca és Szent Anna-utca sarok épületébe (gyógyszertár épület) helyezte át. — **Bejárat Szent Anna** (volt régi Teloki-u) 1. szám alatt.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szencziócsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKAN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképeszeti műterem.

A kiváló bór- és lítiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajknál, kősvényedé, székrekedésnél, vörhenyű és hurutos bőrbajknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Salgó-Lippesi Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudóstrápa, 8.

Elégtétel Jánosi Zoltánnak.

—
Elítélték Varga Lajos dr-t.

Tegnap este három napos tárgyalás után véget ért az a csunya pör, amelynek előidézője, Varga Lajos dr ügyvéd fölött mondott ítéletet a debreceni kir. törvényszék. Az ítélet elégtételt szolgáltatott Jánosi Zoltánnak, aki ellen újságcikkekben a sértéseket Varga Lajos dr elkövette. Az esküdték bűnösnek mondták ki Vargát és a törvényszék elítélte százhusz korona pénzbüntetésre s az összes költségek viselésére.

Az ítélet föltétlenül igazságot és elégtételt szolgáltatott Jánosi Zoltánnak, ehhez kétség sem fér, mert hiszen nem a büntetés nagysága, hanem a bűnösség megállapítása volt a fő s a lényeges. Mindenesetre gondolkodóba ejti az embert az a kegyelem, amelyet a bíróság gyakorolt Vargával szemben. Mert az ítélet, a büntetés a bíróság kegyelmes voltára enged következtetni.

Mindenki ugyanis, aki a dologról tudott, sokkal nagyobb büntetést várt, mint amilyent Varga kapott s ezért volt az ítélet, amelyről még az est folyamán tudomást szerzett a közönség, meglepő.

A bíróság este tizenegyig ült együtt s az ítéletet az éjjeli órákban hirdették ki.

Ismételjük az ítélet a büntetés alacsony volta miatt nem kelteit meglepedést.

Délelőtt.

A mai tárgyalást reggel kilenc órakor nyitotta meg Hoffmann József kir. táblabíró elnök.

A kétnapos bizonyítás után ma került a sor a perbeszédre és a kérdések megválaszolására.

Ugy a vádló képviselője, mint a védő több kérdést hozott javaslatba, míg végre a bíróság három kérdést tett föl az esküdtetekhez.

Révi Nándor dr. mondta el azután nagyhatású, szép vádbeszédét, amelyben rámutatott az elkövetett vétségre; szembe állította az ellenfeleket s kérte a vádlott szigorú megbüntetését. A művészi szép beszéd nagy hatást gyakorolt az esküdtetekre.

A délutáni tárgyalás.

Délután négy órakor kezdődött a folytatólagos tárgyalás.

Varga Lajos vádlott mondta el védőbeszédét. Beszédének elején visszaemlékezett arra, hogy Jánosi Zoltánnak ugyanezen ügyben emelt vádjá alól a vádlót már három ízben felmentette a bíróság. Vádlott beszédében arra apellál, hogy ezen két év óta huzódó pör órára nézve elég meghurcolás volt és ezzel ha vétkezett volna is már, megbűnhődött

eléggé. Nagy rabulisztikával és színészi pózzal beszél. Valóságos vádbeszédet tart Jánosi ellen olyan dolgokról, melyek lényegében nem is tartoznak a tárgyhoz. Hosszasan fejtegeti, hogy a városi ügyekből nem szabad kizárni a politikát. Támadja a papokat általában és olyannak tünteti fel azokat, mint akik az emberek között a türelmetlenséget és békétlenséget terjesztik. Felemlíti, hogy a cikk megjelenése után közvetlen felajánlotta Jánosinak a bocsánatkérését, de Jánosi ezt nem fogadta el.

Heves összetűzés támad főmagánvádló védője és vádlott között, aki főmagánvádló védőjét, Révi Nándort jelöli meg beszédében olyannak, mint akitől eredetileg származtak azok a rágalmak, melyek Jánosi valódi ügyére vonatkoznak és amelyeket vádlott is reprodukált az inkriminált cikkben.

Az ítélet.

Este 10 órakor visszavonultak az esküdték és fél órai tanácskozás után ismét visszaültek padjukba és az esküdték főnöke kihirdette a verdiktet, mely szerint az esküdték a feltett kérdések közül a 2-ik kérdésre nézve bűnösnek mondták ki Varga Lajos becsületsértés vétségében.

A bíróság visszavonuli ítélethozatalra. Tíz perc szünet után a tárgyalást vezető elnök kihirdette az ítéletet, melynek alapján a bíróság Varga Lajos 100 korona fő- és 20 korona mellékbüntetésre, valamint a felmerült költségeknek 15 nap alatt leendő megfizetésére ítélte. A bíróság súlyosbító körülménynek vette vádlott büntetett előéletét. Ellenben enyhítő körülménynek vette, hogy a kérdéses bűncselekményt erős felindulásban követte el és azon körülményt, hogy vádlott több ízben felajánlotta a bocsánatkérését, amit a fő magánvádló nem fogadott el.

A vádlott az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be, főmagánvádló képviselője ellenben az ítéletben megnyugodott.

TÁVIRATOK.

Katonai reformok az utász-csapatoknál.

Bécs, november 23. Schönaich hadügyminiszter elhatározta az utász-törzstiszti állások szaporítását, mit úgy akar megoldani, hogy több tábort- és sánczászlóaljja kell a hadsereget szaporítani.

A mexikói forradalom.

London, november 23. Torreóban, ahol a forradalmárok több órán át golyózáport zúdítottak a kormány hiveire, igen sok a halottak és sebesültek száma. Délben katona csapat érkezett, akik elűzték a forradalmárokat.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSÓ.

„Cerberus”-porszívó

megkíméli a

szőnyeget és butorokat

könnyen kezelhető!

Kézi husvágó gépek, szeszgázfűzők, vasalók, vaskályha és tüzhely raktár

Sesztina Lajos-nál

DEBRECZEN, Piac-utca 23.

Egy 90 korona értékű ajándék előfizetőinknek!

Alant felsoroljuk a 30 kötet regény címeit, melyek gyönyörű szép angolvaszó diszkötésben vannak kötve, egy-egy kötet bolti ára 3 korona, tehát a 30 kötet kilencven korona.

Ingyen adjuk mind a harminc kötetet,

ha megrendeli egy évre a „BAZÁR“ divatlapot és beküldi az érte járó hat forintot. Félévre is megrendelheti 3 forintért s akkor ezen 30 kötetből 10 kötetet adunk (a felsorolt csoportok bármelyikét) teljesen díjtalanul. Ezen itt említett összegekben már bennfoglaltatik a kedvezmény után járó díj is és így semmiféle külön összeg ezen diszkötetek után nem fizetendő. A műveket postafordultával megküldjük, mihelyt az előfizetés beérkezett. Negyedévre is előfizethet, ami 1 forint 50 krajcár és akkor 5 kötet diszkötésű regényt adunk, postadíjra 20 krajcár csatolandó ezen 5 kötethez és a következő negyedben kapja a másik 5 kötetet ugyanilyen feltételek mellett. Utánvétellel is megrendelheti félévre vagy egész évre.

Ilyen fejedelmi ajándékot lap még nem adott!

Kötelezőleg kijelentjük, ha bármely okból nem felel meg ezen kedvezményünk, a nekünk befizetett előfizetési összeget minden levonás nélkül vissza küldjük. A „BAZÁR“ havonként kétszer jelenik meg és minden száma százezer urino kezén fordul meg. Kérje díjtalanul egy mutatványt,

Itt felsoroljuk a 30 kötet angol vászonkötesű regény címeit.

I. 10 kötetes regénycsoport címei.

1. Malonyai D.: A gyáva.
2. Zempléni P. Gy. né: A leghatalmasabb érzés.
3. Gutí S.: A pupos.
4. Tábori K.: A nőgyűlölő.
5. Zboray A.: Megváltó szerelem.
6. Sas E.: Küzdelem a sirért.
7. Tábori K.: A boldogságért.
8. Vértesi A.: Az élet betege.
9. Hevesi J.: A becsület.
10. Garay F.: Dr. Molitórisz rögeszméje.

II. 10 kötetes regénycsoport címei.

1. Hervieu: Titokzatos hatalom.
2. Pakots J.: A nyárádi kényur.
3. Czobel M.: Két arany hajsza.
4. Nagy E.: A Geödhyek.
5. Lombroso: Lángész és örültség.
6. Seress I.: A végzet.
7. Sienkievicz: Quo Vadis I.
8. Sienkievicz: Quo Vadis II.
9. Kóbor T.: A tisztesség nevében.
10. Bársony I.: Sugok valamit.

III. 10 kötetes regénycsoport címei.

1. Abonyi Á.: A fehér asszony.
2. Kövér I.: Révész Magda.
3. Darwin K.: Harc a természetben I.
4. Darwin K.: Harc a természetben II.
5. Verne Gy.: Camp Ole sorsjegye.
6. Nógrádi L.: Katóka.
7. Barna J.: Játékok könyve.
8. Verne Gy.: A dunai hajós.
9. Prém J.: Idegen szavak szótára.
10. Rexa D.: Egy nemes család története.

Előfizetések a „Bazár“ kiadóhivatalához küldendők, Budapest. VII. kerület, Dohány-utcza 16. szám.

FONTOS! Ha nem kívánja a 30 kötet regényt, e helyett megküldjük Tolnai Világtörténelme három kötetét, a fent említett évi 6 forint előfizetési ár mellett, melynek bolti ára 90 K., félévi előfizetés után csak 1 köt. jár.

Mutatvány Klár Andor most megjelent füzetéből.

Jóakarató tanács

Sokan azt állítják, hogy hiteligenyük kielégítésénél, illetve pénzkölcsöneik megszerzésénél

közvetítőre nincs szükségük!

Ez téves felfogás, mert amint senki sem lehet saját orvosa, még ha ért is az orvosi tudományhoz, – vagy nem láthatja el peres ügyeit saját maga a bíróság előtt, ép oly kevéssé intézheti kellő szakértelemmel kölcsönének megszerzését. Gyakorlat teszi a mestert, ez a régi közmondás itt is alkalmazható. Az a magánfél, aki pénzügyletek lebonyolításával hivatásszerűen nem foglalkozik, nem lehet tisztában azzal, hogy a pénzpiacnak folytonos hullámozása közepette, melyik az a pénzforrás, hol hitelszükségletét legelőnyösebben szerezheti meg. – Aki tehát nem jártas a pénzvilág szövevényes labirintusában, az csak ötletszerűen járhat el a saját ügyében is és lehetséges, hogy épen oda botlik be, ahol legkedvezőtlenebbül bánnak el vele. – Mig ha egy lelkiismeretes közvetítő bankirodához fordul, csekély jutalék ellenében, amely egyszer és mindenkorra fizetendő, fel lesz mentve a kölcsön megszerzésével járó fáradságok és kelemetlenségek alól és hogy úgy mondjam, helybe hozzák neki a pénzt.

Ne sajnálja tehát a közvetítőtől a csekély jutalékot és bármily természetű pénzkölcsönre van szüksége, forduljon a legteljesebb bizalommal irodámhoz és eleve is biztosíthatom, hogy az eredménnyel meg lesz elégedve.

KLÁR ANDOR.

Klár Andor bankirodája Piacz-utcza 77. sz. :: Telefon: 445. sz.

Ágytollat
fertőtlenítve tisztít

HABÉCZY

Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Fiókok: Hatvan-u. 11., Csapó-u. 28.

Dijtalan el- és hazaszállítás!

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkifejtőbb házi szer a

**Hollandi
GYOMOKCSEPPEK**

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban

Debrecen.

A gyászoló családok

kényelmére szükségét láttuk egy oly

halott szállító kocsi

beszerzésének, mely városunkban nemcsak mint házagótló nyitás, de kényelem és takarékoság céljából is használatlanul szükséges volt.

Uj batár kocsinkban, melynek az első részén elhelyezett üveges szekrényében egy 2-3 éves gyermek koporsója elhelyezhető 2-3 felnőtt egyén puhán párnázott ülést találva, kedves halottját külön költséggel nélkül a sírig kísérheti.

Ezen fényes kiállítású üveges halott szállító kocsinkat meglepő olcsó áron bocsátjuk a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Kiváló tisztelettel

„Bizalom” temetkezési intézet
Kistemplombazár.

ELADÓ BIRTOK!

Biharvármegye egyik legforgalmasabb

nagyközségében, közvetlen a vasút

mellett fekvő 510 holdas

szép birtok eladó.

Ebből 110 hold első oszt. fekete föld, 18 hold dohányengedéllyel, 36 hold teljesen beültetett termő homoki szőlő és 363 hold termő homok 20 hold dohány engedéllyel.

A községben szép urilak, diszkerttel és 6 hold borsóssal, 20 öles pincével. Ugy a borsósságon, mint a birtokrészen kifogástalan épületekkel. (Közvetítők kizárva.)

Értekezhetni alulirottal

Berettyóujfaluban

TARDY GYÖRGY.

Női ruhaszövetek

az őszi és téli idényre, valamint flanelok, barchotok, fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadiszek.

Francia P. D. jegyű fűzők, arczfátyol, divatszövetek, gyöngy- és bőr díszítések, menyasszonyi selymek, koszeruk és fátolok legelőbb **szabott árban!**

Szabó Lajos Fiai

divat-, vászon- és szőnyeg raktára

DEBRECEN, Rózsa-utca I. sz.

Alapított 1842. évben.

Egy nagyobb iparvállalat

1911. május 1-ére, a főtéren, vagy a főtérről közel,

megfelelő helyiséget

keres. — A helyiség álljon földszinti 2 nagy szobából (6×6m.) esetleg megfelelő nagyságú, világos raktárhelyiségből, és 3 kisebb szobából.

Esetleg kisebb ház összes helyiségeit bérbe veszi.

Cím a kiadóhivatalban.

Elejétől végig egyforma

és és tiszta lenyomatot ad, az írógép betűit be nem tömő, minőség tekintetében felülmulhatatlan magyar gyártmányu

Hungária-írógépszalag az összes rendszerű gépekhez.

Az állami és közigazgatási hivatalok részére miniszteri rendelettel ajánlva.

Gyártja: **Herczeg és Geiger** vegyészeti gyára, Budapest.

Kérjük minden jobb papírtüzetben és írógép-kellék-kereskedőknél.

Apró hirdetések.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

CSINOS BUTOROZOTT SZOBA kiadó 1, esetleg 2 fiatalember részére Péterfia-u. 54. sz. a.

CZIMBALOMÓRÁKAT ad jutányos áráért Láposy Hegedűs Sarolta okleveles cimbalomtanítónő. Péterfia-u. 61. sz. a.

Szeszesitalokban

jártas rayon és

helyiképviseelő

elsőrangú budapesti cég által kerestetik.

Ajánlatok „Jövő” jelige alatt Tenzler Gyula hirdetőjébe Budapest Szervita-tér 8. kértnek.

Telefonszám 729.

SZENDRŐ

SÁNDOR

Zongora-

és Hangszerkészítő

Debrecen

Zongora, Gramofon és Hangszeráru raktára

Batthyány-u. 22. sz.

alá helyezettett át.

